

**SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET**

KOMPETENSBEKRIVNING FÖR

Diplomerad Hästkötare
för Islandshäst
2016 vers A

DET ÖVERGRIPANDE MÅLET är att hästskötaren, med iakttagande av ett gott horsemanship, skall ha kompetens att sköta hästar, stall, utrustning och kringområden under arbetsledning, på ett självständigt och yrkesmässigt sätt.

MED ETT GOTT HORSEMANSHIP AVSES ATT HÄSTSKÖTAREN:

Har en attityd som sätter hästens välbefinnande i centrum
Löser sina arbetsuppgifter på ett sätt som är säkert för häst och människa
Förstår och delvis kan förutse hästens beteende och reaktioner
Använder ett korrekt fackspråk
Arbetar effektivt, rationellt, ekonomiskt och ergonomiskt riktigt
Har för arbetsuppgifterna lämplig klädsel
Är servicemedveten gentemot kund/hästägare/uppdragsgivare
Delar med sig av sin erfarenhet

Anmälan och provförfarande

Provet omfattar främst praktisk färdighet i att utföra de arbetsuppgifter som finns beskrivna i denna kompetensbeskrivning. Dessutom ingår ett par teoretiska prov avseende de sex sista rubrikerna.

Bedömningen görs av erfarna yrkesmänniskor vilka rekommenderats av yrkes- organisationerna samt efter godkänd prövning erhållit examinatorsbeförhöllighet av HYN/Svenska Islandshästförbundet.

Proven är avgiftsbelagda.

Provtillfällen arrangeras dels vid riksänläggningarna, dels vid naturbruksgymnasier och större ridanläggningar som uppfyller gällande kriterier beträffande stallar, ridhus och hästar.

Bedömningskriterier

Vid bedömning av samtliga delprov tas stor hänsyn till utförandet avseende:

Säkerhet, effektivitet och noggrannhet

Känsla, uppmärksamhet, handlag och förutseende vid hästhanteringen

Ergonomisk och ekonomisk medvetenhet samt servicekänsla.

För att erhålla diplom krävs, utöver godkänt prov, intyg på s.k. tappskokompetens, d v s förmåga att vid akut behov rätta, raspa och slå på en tappsko i befintliga sömhål. Intyget skall utfärdas av kvalificerad hovslagare.

Utöver detta krävs intyg på genomgången kurs i "Första Hjälpn"

Information om prov-tillfällen samt blanketter för intresseanmälan rekvideras via Svenska Islandshästförbundet. Deltagaren kan som privatist gå upp direkt till examination om man önskar. Deltagaren kan också gå kortare förberedelsekurser alt längre utbildningar för att få erfarenhet av hästskötarexamen. Utbildningen kan ges i studiecirkelform med av SIF godkänd lärare.

Ridsportens yrkesprov och diplom

Yrkesdiplomet är ridsportens kompetensbeskrivning och bekräftelse på yrkes- mässighet avseende personlig färdighet och tillämpad kunskap. Kompetenskrav, yrkesprovets omfattning, samt bestämmelser fastställs och revideras av Svenska Islandshästförbundet.

Bakgrund till yrkesprovets införande i Sverige:

Detta yrkesprov bygger på det man använt sedan 1990 för rid och körhäst. Det är dock på några punkter anpassat för Islandshäst vad gäller kulturella och gångartsmässiga skillnader.

Syftet

Syftet med införandet av yrkesproven var således att:

Höja yrkeskunnande och yrkesstatus

Synliggöra de olika yrkena genom tydliga kompetensbeskrivningar

Minska omsättningen i yrket

Samordna utbildningsstrukturer och optimera resursutnyttjandet

Skapa en struktur för samverkan mellan yrkesliv och yrkesutbildning, som kunde ligga till grund för kvalitetsarbete

Kunna nå en yrkeskompetens via olika vägar

Höja den enskildes kunskap i hästens handhavande och skötsel

Stalltjänst

Arbetsuppgifter: skötsel av stall och utfodring. Enligt direktiv från arbetsledare kunna lägga upp dags och veckorutiner.

Mål: Förmåga att rengöra och strö olika typer av uppställningsplatser med varierande strömedel och bäddar. Regelmässig översyn och kontroll av hästar, närmiljö och kringområden.

Utfodra korrekt enligt anvisning med uppmärksamhet på fodrets kvalitet samt hästens individuella näringsbehov.

Hästskötsel

Arbetsuppgifter: rykt, hovvård, visitering, bedömning av allmäntillstånd och hull, skötsel före och efter arbete, dekorativ hästvård såsom delning av manar, klippning häst. Enligt givna direktiv från arbetsledare kunna lägga upp dags- och veckorutin.

Mål: Att korrekt utföra hästskötsel med uppmärksamhet på hästens välbefinnande och status. Förmåga att tolka reaktion på hästens arbete. Förmåga att hantera hästar med olika ålder, karaktär och temperament. Förståelse för hantering av hingstar samt sto med föl och lösdrifts hästar i flock.

Anläggningskötsel

Arbetsuppgifter: skötsel av stall och kringområden, enklare reparationen. Enligt givna direktiv från arbetsledare kunna lägga upp och följa skötselrutiner.

Mål: hålla anläggningen i gott skick med uppmärksamhet på hästens miljö- och hygien- krav samt med iakttagande av djurskyddsregler. Uppmärksamhet på säkerhetsrisker för hästar och människor samt brandrisker och brandskydd.

Munderingar

Arbetsuppgifter: Munderingsvård, munderingsavpassning, skötselrutiner. Kännedom om olika typer av boots samt användning av dessa i motionsridning av häst.

Mål: Förmåga att utrusta häst rätt för olika typer av arbete, efter anvisning och den enskilda hästens behov. Förmåga att sköta munderingar och därmed tillhörande utrymmen.

Hälso- och sjukvård

Arbetsuppgifter: hovvård- bevaka verknings- och skoningsbehov, följa avmasknings- och vaccinationsprogram, assistera veterinär, behandla mindre sårskada, lägga omslag, bandagera, utföra eftervård enligt anvisningar, ta puls, andning och temperatur.

Mål: Kunna bedöma hästens hälsotillstånd samt svara för rutinmässig hälso- och hovvård. Förmåga att beskriva sjukdomsbild och assistera veterinär samt utföra enklare sjukvård enligt anvisning. Uppmärksamhet på mediciner och dopingbestämmelser samt på hästens beteende vid sjukdom och behandling. Grundläggande kunskap och förståelse för smittspridning.

Hovbeslag och skärpningsmedel

Arbetsuppgifter: Åtgärda tappsko samt brodda

Mål: tappskokompetens, d v s förmåga att rätta skon, raspa vid behov, samt slå på skon i gamla sömhål. Förmåga att utrusta hästen med rätt skärpningsmedel med hänsyn till underlag, medvetenhet om skaderisker.

Visning av häst vid hand

Arbetsuppgifter: Besiktning och uppvisning

Mål: Förmåga att korrekt presentera och visa häst vid hand i olika besiktningssituationer.

Longering

Arbetsuppgifter: lordaningsställa häst för longering, motionslongera skolad häst.

Mål: förmåga att motionslongera skolad häst i lämplig form, tempo, balans och gångart. Kunskap om olika logeringsutrustning. Medvetenhet om betydelsen av lämplig plats samt underlag.

Ridning

Arbetsuppgifter: ge motionsarbete enligt uppdragsgivares anvisning.

Mål: förmåga att rida en skolad Islandshäst på ett kontrollerat och balanserat sätt i skritt, trav och tölt samt fatta galopp med en ändamålsenlig sits (lodrätsits, lätttridning samt tre punkt sits) samt god egen balans och följsamhet. Medvetenhet om betydelsen av uppvärmning och nedvarvning.

Visa förståelse och känsla för Islandshästens gångarter.

Handhästridning

Arbetsuppgifter: i ordning ställa hästar för handhästridning (2 hästar)

Mål: förmåga att säkerhetsmässigt korrekt rida skolad häst med handhäst på rakt spår i skritt samt trav eller tölt.

Transport

Arbetsuppgifter: utrusta häst för transport, förbereda och kontrollera transport- vagnen, lasta och lossa.

Mål: förmåga att säkerhetsmässigt korrekt utrusta och lasta/lossa häst vid transport, samt att transportera med iakttagande av hästens hälso- och miljökrav.

Hästkunskap

Kännedom om hästens exteriör, såsom kroppsdelar, skelett, viktigaste muskler och inre organ.

Hästens gångarter och fodersmältningsfysiologi.

Kunna göra enklare exteriörbedömning, signalementsbeskrivning, samt ålders- bedömning med användande av korrekta benämningar.

Förståelse för hästens beteende och reaktioner.

Kännedom om hästens vanligaste sjukdomar och sjukdomssymptom.

Kännedom om förutsättningar för avel och uppfödning, avelsbedömningar och BLUP systemet, betäckning och dräktighet.

Fölningar samt hästens utvecklingstakt och uppväxt förhållanden.

Kännedom om hästens historia i allmänhet samt islandshästens historia i grova drag, vanligaste raser och utmärkande drag.

Foderlära

Kunna identifiera olika fodermedel samt ha kännedom om dess egenskaper och användbarhet.

Kännedom om olika hästars näringsbehov.

Kännedom om principerna för upprättande av en balanserad foderstat.

Kännedom om grovfodrets botaniska sammansättning och hantering samt faktorer som påverkar näringsinnehåll och hygienisk kvalitet.

Kunna läsa och förstå en foderanalys.

Kännedom om hästens betesgång och betets näringsvärde.

Anläggningar

Kännedom om olika typer av anläggningar för olika ändamål, kännedom om ridbanors, samt träningsbanors skötsel och lämpligt underlag i förhållande till hästens arbete.

Förståelse för brandrisiker och brandskydd. Kunna redogöra för vad som krävs i form av utrustning, utrymningsplan, hästars reaktion mm. Färdighet i att hantera brandsläckare.

Rid- och körlära

Kunskap om grundläggande rid och gångartslära.

Hästhållningens -organisationer

Kännedom om hästhållningen organisationer och verksamhetsområden i stort samt inom islandshästnäringen.

Lagstiftning

Kännedom om arbetsmiljöbestämmelser, regler för häst i trafiken, djurskydds- bestämmelser och allemansrätt.